

Een parel uit de regio Twente

studenten **ondersteunen**
leraren in het middelbaar onderwijs

Parelbeschrijving: PAL-studenten

UT Twente werkt al 10 jaar met PAL-studenten

Studenten van het hbo of de universiteit kunnen sinds 2009 docenten van het middelbaar onderwijs ondersteunen met een betaalde bijbaan als Persoonlijke Assistent Leraar (PAL). “Een ideale manier om studenten enthousiast te maken voor het onderwijs”, zegt Jan Volbers, projectmanager bij de Pre University van de Universiteit Twente.

Pre University ofwel Pre-U is een organisatie van de Universiteit Twente (UT) die leerlingen van alle leeftijden helpt om beter te presteren en wvo-leerlingen voorbereidt op het academische onderwijs. “We zijn een studentenorganisatie, dus ons team bestaat uit 8 medewerkers en 200 studenten”, vertelt projectmanager Jan Volbers, die deze functie combineert met zijn werk als assessor aan de lerarenopleiding van de UT. “We begeleiden zo’n 5.000 leerlingen op de basis- en middelbare school met workshops, trainingen en studieprogramma’s. Zo kunnen ze op hun niveau kennis maken met de wereld van technologie en wetenschap. Ook begeleiden we zij-instromers en leraren die al in het onderwijs werken vanuit het adagium ‘als je goede studenten wilt, dan moet je de docenten goed opleiden’. Dat gaat hand-in-hand.”

Duidelijk beeld

“De Pre-U werkt met een netwerk van 26 middelbare scholen, die ook bij de organisatie terecht kunnen voor PAL-studenten. Volbers: “De allerbeste stimulans om docent te worden, is studenten het beroep daadwerkelijk te laten ervaren. Een bijbaan als PAL is voor studenten een laagdrempelige manier om echt goed kennis te

maken met het onderwijs en een duidelijk beeld te krijgen van het beroep.”

Ervaring opdoen

De studenten van de UT, die voor 60 procent technische studies aanbiedt, kunnen bij Pre-U solliciteren om ICT-projecten in te vullen, masterclasses of workshops te geven of aan het werk te gaan als PAL. Vorig studiejaar zijn er 40 studenten van de UT ingezet als PAL. Dit nieuwe studiejaar hebben zich 80 studenten gemeld voor werkzaamheden bij Pre-U en zo’n 10 daarvan hebben al aangegeven dat ze graag als PAL willen werken. “Veel PALs en andere studenten die bij Pre-U werken, merken stukje bij beetje hoe gaaf het is om in het onderwijs te werken”, zegt Volbers. “De afgelopen jaren is een flink aantal doorgestroomd naar de lerarenopleidingen. Ze zijn de eerste-graads master of tweede-graads minor gaan volgen. Het is erg prettig om te zien dat studenten op deze manier geïnspireerd raken om docent te worden.”

Geraakt door het onderwijs

Pre-U is dicht gelieerd aan de eerste-graads en tweede-graads lerarenopleidingen van de UT, wat volgens Volbers in de academische wereld vrij

uniek is. “Het PAL-traject is bij de UT zover geïntegreerd dat de uren die de studenten als PAL werken, worden verrekend als stage-uren, mits zij voldoende uren hebben gewerkt en een reflectie erover schrijven.”

Stralen en stuntelen

Niet elke student komt in aanmerking om als PAL te werken. Voor de ondersteuning bij bètavakken moet de student een bèta-studie volgen en een taalPAL of rekenPAL moet minimaal een niveautoets rekenen of taal hebben gehaald. “Naast deze opleidingseisen, vindt er ook een strenge selectie plaats op basis van motivatie en eigenschappen”, vertelt Volbers. “We krijgen op de PAL-vacatures veel aanmeldingen. Studenten zijn enthousiast over deze bijbaan; het is natuurlijk veel uitdagender dan werken in de horeca of vakkenvullen.” Volbers verzorgt zelf colleges in instructional design en heeft inmiddels honderden lessen gezien: “Met stralende en stuntelende studenten. Dus ik pik er zo uit wie echt geschikt is voor het onderwijs. Het is belangrijk om daadwerkelijk contact met de klas te maken en een relatie aan te gaan met de leerlingen. Studenten die open en oprecht zijn in dat contact, kunnen volgens mij een succesvolle loopbaan in het onderwijs

‘De allerbeste
stimulans
om docent te
worden’



Jan Volbers
projectmanager
Pre-University

tegemoetzien. Ik spreek soms ook spontaan studenten aan waarvan ik een workshop heb gezien: ‘jij moet echt de lerarenopleiding gaan volgen, anders gaat er een geweldige docent aan jou verloren’.”

Als PAL-student
heb ik een mooie bijbaan
en leer ik het onderwijs
goed kennen.



Parelbeschrijving: PAL-studenten

Het Bonhoeffer College zet Jaarlijks ongeveer 12 PALs in.

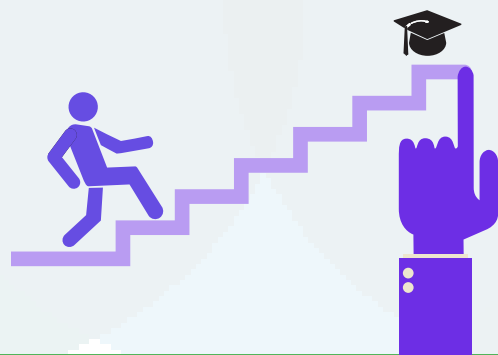
Van PAL naar docent

Enzo Meijer is een van de studenten die door Volbers werd benaderd nadat hij een workshop had gegeven. "Ik had tijdens mijn bachelor Advanced Technology de educatieve minor gevolgd en was eigenlijk niet van plan om hierin mijn master te doen. Maar daar dacht ik heel anders over nadat ik op aanraden van Jan Volbers als PAL had gewerkt bij het Bonhoeffer College in Enschede. Daar gaf ik in 2015 samen met een andere student les aan 2 vwo in wetenschapsoriëntatie.

We werden heel goed begeleid en waar het kon, hebben we zelfstandig lesgegeven. De leerlingen keken aanvankelijk de kat uit de boom, maar na korte tijd hadden we een goede band met hen opgebouwd. Bij praktische opdrachten merkte ik wel dat het prettig was dat ik minor had gevolgd en extra didactische training kreeg, want dat had ik wel nodig om de structuur erin te houden bij deze

jonge groep. Het werk als docent is me zo goed bevallen dat ik inmiddels bijna klaar ben met mijn eerstegraads natuurkunde en werk als docent natuurkunde in Haaksbergen.

Daarnaast geef ik didactiek aan de studenten die nu als PAL worden klaargestoomd en werk ik bij de Pre-U aan een programma om startende docenten blijvend te begeleiden in het begin van hun loopbaan. Het is immers niet niks om voor de klas te staan, maar als je dat aankan, kun je een heleboel aan."



Vaardigheden oefenen

Het Bonhoeffer College locatie Van der Waalslaan in Enschede werkt al jaren nauw samen met de Pre-U. "Twaalf jaar geleden hebben we samen met de Pre-U en het Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling, SLO, het vak Life & Science ontwikkeld voor de VWO+ leerlingen uit klas 1, 2 en 3. Met dit project, dat met de Onderwijsprijs Overijssel is bekroond, oefenen leerlingen academische vaardigheden. Vanaf de start verzorgen studenten van de UT als PAL inhoudelijk de lessen. Onze leerlingen volgen ook enige lessen op de UT en maken gebruik van de faciliteiten en onderzoeksplekken daar", vertelt Erik Gerritsen, teamleider onderbouw van het Bonhoeffer College. Het college zet jaarlijks ongeveer 12 PALs in, die twee uur per week lesgeven waarvan de helft zelfstandig en de helft onder begeleiding van een docent. "Dat bevalt erg goed; het mes snijdt op deze manier aan twee kanten.

Als de studenten goed bevallen, vragen we ze graag terug en we hebben ook afgestudeerde studenten als docent aangenomen. Dankzij de intensieve samenwerking met de Pre-U kunnen we onze VWO+ leerlingen een uitstekende voorbereiding bieden op het wetenschappelijk onderwijs. Bovendien vinden de leerlingen het erg leuk om les te krijgen van de jonge studenten. Ik zou meerdere scholen aan willen raden om een dergelijke samenwerking met het universitaire onderwijs op te zoeken."



Mooie wisselwerking

De PALs worden door de Pre-U intensief gecoacht. Ze krijgen een introductietraining, colleges in didactische vaardigheden, begeleiding tijdens het project en er zijn geregeld terugkombijeenkomsten waar ze ook door de andere PALs worden beoordeeld. Volbers: "De PAL-studenten leren vooral veel van elkaar. Je ziet dat ze gewapend met feedback en tips elke keer weer steviger voor de klas staan. Natuurlijk staan ook de docenten van de middelbare scholen hen bij, wij zien graag dat onze studenten een derde van hun tijd goed begeleid worden door de professionals op de middelbare school. De academische kennis van de studenten overstijgt soms de kennis van een docent, denk bijvoorbeeld aan het vakgebied robotica, maar de docenten zijn didactisch weer sterker en zo ontstaat een mooie wisselwerking. Veel van onze studenten worden dan ook door de scholen benaderd voor een dienstbetrekking."

Naast alle goede begeleiding gelooft Volbers in vrijheid en eigen verantwoordelijkheid. "De studenten zeggen dat ze met bandjes in het diepe worden gegooid, maar dat er altijd een vangnet voor ze klaarstaat. Ik benadruk altijd dat de studenten die we inzetten, zich heel bewust zijn van hun taak en hun werk als PAL uiterst serieus nemen. Daarbij ga ik uit van wat mijn collega's de drie V's van Volbers noemen: vertrouwen, veiligheid en verantwoordelijkheid."